

FÖRENINGEN FÖR FAMILJECENTRALERS FRÄMJANDE

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

Inledning

Här kommer årets verksamhetsberättelse en tillbakablick på året som gått och vad vi i föreningen har framför oss.

Tänk att det nu finns 325 familjecentraler eller familjecentralerliknande verksamheter runt om i landet. Familjecentralens framgångsfaktor är de ingående verksamheterna och samarbetet över organisationsgränser. Teamarbetet som sker på en familjecentral ökar förmågan att upptäcka och tillgodose behov bland barnfamiljer.

I våras hade vi äntligen möjlighet att få ses i Malmö på vår nationella konferens. Under de här dagarna skapades möjligheter att knyta nya sociala band och lära av varandra. Nätverkandet är lika viktigt som den kunskap föreläsningarna och seminarierna ger. Och att nätverka det kan man bara när vi ses.

Vi deltog även i Almedalsveckan och hade möjlighet att få prata med våra politiker om vikten av familjecentraler och tidigt förebyggande arbete. Det kändes som väldigt värdefulla dagar för oss som förening och vårt budskap togs väl emot.

Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen fick i juni i uppdrag att genomföra en kartläggning av familjecentraler och andra liknande verksamheter i Sverige. De kommer lämna en gemensam slutrapport den 30 september 2023.

Jag och resten av styrelsen ser med spänning fram emot 2023, ett nytt år med nya utmaningar, fokusområden och en nationell familjecentralskonferens i Stockholm.

Åsa Westergren

Ordförande

Föreningen För Familjecentralers Främjande (FFFF)

Föreningen För Familjecentralers Främjande FFFF

Stanza AB

Gjuterigatan 19

652 21 Karlstad

Info@familjecentraler.se

Organisationsnummer: 8 024 101 4491

1. Styrelsens sammansättning och administration

Styrelsen har under året bestått av Åsa Westergren ordförande, Marie Cesares Olsson vice ordförande, Anna-Maria Troedsson sekreterare, Martina Larsson vice sekreterare, Ulrika Heimer kassör, Nina Alakulju vice kassör, Maria Kruse och Linda Berndtsson. Under 2022 har Marie Hjälmarö avgått och Marika Jannerfjord valts in i styrelsen.

Under 2022 har styrelsen haft 11 protokollförda digitala möten och ett protokollfört fysiskt möte och däremellan mail- och telefonkontakter. Kontakten med medlemmarna har gått via mail till regionala kontaktpersonerna, hemsidan eller genom mail till info@familjecentraler.se som någon i styrelsen har ansvaret att bevaka.

Styrelsen har Ludvig & Co AB i Karlstad att ansvara för fakturering och bokföring samt kvartalsvis framtagning av avstämd balans – och resultatrapport i samråd med kassören. Ludvig & Co AB ansvarar också för att tillsammans med styrelsen uppdatera medlemsförteckningen.

Styrelsen sköter och ansvarar för hemsidan som tillhandahåller:

- En uppdaterad medlemsförteckning
- Nyheter om familjecentralens nära ämnen
- Konferensdokumentation från både regionala och nationella konferenser

Under 2022 har ett utvecklingsarbete för en ny hemsida påbörjats. Vi har i detta arbete tagit hjälp av en extern firma (Skeleton). Syftet med utvecklingsarbetet är att den ska bli modernare och lättare att hitta information. Förhoppningsvis kommer det också bli lättare att administrera hemsidan. I samband med utvecklingsarbetet kommer mötesrummet avvecklas pga. minskat användande. Sidorna för de Regionala kontaktpersonerna administrering tas också bort, bl a för att minska risken med att gammal information blir kvar.

2. Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi utgörs av medlemsavgifter och eventuella intäkter från föreningens årliga konferens. Föreningen har i dagsläget 258 betalande medlemmar. Årets konferens i Malmö gick med vinst som tillfaller föreningen. Föreningen har i dagsläget en ekonomi i balans.

3. Årsmöte och konferens 2022

I år fick vi äntligen träffas igen och konferensen gick av stapeln i på Malmö Live i Malmö med temat Agenda 2030 en likvärdig start i livet. Det var många glada och förväntansfulla deltagare som tagit sig till konferensen från spridda delar av landet, allt för att få ta del av det intressanta föreläsningar men också för att nätverka och för att få ta del av hur andra familjecentraler arbetar runt om i landet.

Dag 1 avslutades med årsmöte.

4. Stimulera till fortsatt utveckling av regionala nätverk

• Regionala kontaktpersonsdagar

Styrelsen bjuder varje år in alla regionala kontaktpersoner (RK) till ett gemensamt seminarium. Syftet med seminariet är att utbyta erfarenheter mellan de regionala nätverken, ge möjlighet till dialog mellan styrelsen och de regionala kontaktpersonerna samt att stärka familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete på lokal, regional och nationell nivå. Dessa dagar sker i nära samverkan med stiftelsen Allmänna barnhuset. Vi träffades i år den 15/11–17/11 på Sättra Bruk. Dagarna innehöll bl.a föreläsningar kring "En förälder blir till", förbättringskunskap och föräldrastödjande insatser i grupp. Under dagarna fanns det mycket utrymme för reflektion och dialog kring familjecentralernas framtida möjligheter och utmaningar.

- **Antal familjecentraler**

Inför Regionala kontaktpersonsdagar, enligt ovan, fick alla RK även i år i uppdrag att kartlägga antalet familjecentraler (FC) och familjecentralsliknande verksamheter (FCLV) i sin region eller länsdel. På nästkommande sida presenteras en sammanställning av nuläget hösten 2022. Kartläggningen utgår från föreningens fastslagna definitioner från årsstämman 2021.

Definition – Familjecentral

Med familjecentral menas en samlokalisering* av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Utöver basverksamheterna kan även andra samhällsaktörer ingå i samarbetet.

Definition – Familjecentralsliknande verksamhet

Med familjecentralsliknande verksamhet menas barnhälsovård samlokaliserad* med minst en kommunal verksamhet (öppen förskola och/eller förebyggande

* Samlokalisering innebär att hela den ordinarie verksamheten som respektive part bedriver ska vara förlagd till familjecentralen eller den familjecentralsliknande verksamheten.

(Socialstyrelsen, 2008, FFFF stadgar 2021)

Antal familjecentraler & familjecentralsliknande verksamheter i Sverige 2022, uppdaterad hösten -22

Reviderad nov 2022
(grönmarkerade uppdaterade hösten 2022)

Region	FC	FCLV	
Blekinge	0	0	*
Dalarna	7	1	*

**FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE**

Gotland	0	0	*
Gävleborg	8	2	*
Halland	0	4	*
Jämtland (Härjedalen)	12	0	*
Jönköping	23	0	*
Kalmar	17	0	*
Kronoberg	5	3	*
Norrbottn	3	0	*
Skåne	32	7	*
Storstockholm/ Stockholm Norr	2	4	*
Stockholm, Syd	3	5	*
Södermanland	12	0	*
Uppsala	2	1	*
Värmland	16	0	*
Västerbotten	10	3	
Västernorrland	1	3	
Västmanland	11	2	*
Västra Götaland, Göteborg/ Södra Bohuslän	11	14	*
Västra Götaland, Fyrbodalen	5	5	*
Västra Götaland, Skaraborg	1	7	*
Västra Götaland, Sjuhärad/Södra Älvsborg	3	6	*
Örebro	11	2	*
Östergötland	0	18	*
Summa			
Reviderad nov 2022 (grönmarkerade uppdaterade hösten 2022)			

5. Stödja utvecklingen av de olika professionernas yrkesroller för att främja det förebyggande arbetet och samverkansprocessen inom familjecentralen.

● **Professionsbeskrivning**

Under 2022 reviderades Pedagogens roll på familjecentralen. Den finns tillgänglig på hemsidan. Arbetet med gemensamma professionsbeskrivningar, i syfte med att hitta det unika för varje professionsuppdrag, fortskrider även under 2023 då Socionomens roll på familjecentralen ska revideras.

● **Leda utan att vara chef**

Efter förra årets succé med en ny utbildningssatsning, riktat till familjecentralssamordnare, har FFFF även under 2022 erbjudit utbildningen – Att leda utan att vara chef. Syftet med utbildningen var att:

- Öka förståelse för samordnarrollen, både ur personligt och organisatoriskt perspektiv
- Använda reflektion som lärandemetod
- Få praktiska tips och verktyg i sin vardag på familjecentralen
- Kunskapspåfyllnad kring det personliga och kommunikativa ledarskapet, effektiva team samt att leda i förändring

- Dela erfarenheter och nätverka med andra samordnare

Utbildningen är två heldagar fysiskt och en uppföljningsdag, digitalt. Årets utbildning samlade 42 samordnare från hela landet. Även årets utbildning har fått mycket positiv återkoppling och hoppas den kan erbjudas under 2023.

● **Nationell vägledning**

FFFF:s nya stöddokument - Nationell vägledning familjecentral - Samverkan för barns bästa har funnits tillgänglig på webben sedan 2021. Den trycktes även upp till alla deltagare som deltog på årets konferens i Malmö. Vägledningen har lett till att FFFF får en del frågor om att komma ut och föreläsa om familjecentral i stort och specifikt om styrning och ledning.

● **Föreläsning/utbildning**

FFFF har under året utbildat Kronobergs samordnare och styrgrupper i styrning och samordning samt föreläst på Västra Götalands regional FC-konferensen i Vänersborg.

6 Arbeta för ett nationellt ansvarstagande och samordning för stöd och utveckling av familjecentralerna

● **Almedalen**

I år deltog vi på Almedalsveckan som arrangerades 3–7 juli. Målet under vår vistelse på Almedalen var att arbeta medvetet med att sprida och öka kunskap om familjecentralsarbete. Vi deltog aktivt som frågeställare vid olika seminarier. Syftet var att skapa medvetenhet och öka kunskap om familjecentralers viktiga arbete hos andra föreningar, politiker och myndigheter.

● **Barnrättsdagarna**

Föreningen vann Allmänna barnhusets stora pris 2021. Förutom prissumman fick föreningen även möjlighet att hålla i ett seminarium på Barnrättsdagarna 2022 i Karlstad. Seminariet handlade om vikten av språkutveckling och det viktiga arbetet som sker ute på landets familjecentraler. Vi var även utställare och fanns tillgängliga för alla som ville höra mer om familjecentralsarbetet. Prissumman föreningen fick kommer bli gå till utveckling av professioner och ytterligare en ny omgång av utbildningen för samordnare på familjecentraler - Att leda utan att vara chef.

● **BHV-dagar**

I år fick vi erbjudandet och deltog som utställare på de nationella barnhälsovårdsdagarna i Örebro. Under dagarna ses landets alla centrala barnhälsovårdsteam. Dessa team innehåller läkare, verksamhetsutvecklare/samordnare inom BHV, samordnande psykolog, administratörer och ibland kan teamen även innehålla dietister, logoped. Det blev många intressanta diskussioner om familjecentraler under dagarna.

● **Värna våra yngsta**

Några ur styrelsen fanns på plats som deltagare och representanter på årets konferens: Värna våra yngsta den 13–14 september i Stockholm. Det övergripande syftet med konferensen är att belysa späda barns rätt till hälsa på lika villkor. Årets konferens hade fokus på samverkan som nyckeln till ökad trygghet och utveckling för de allra minsta.

- **SUF- Samverkan Utveckling Föräldraskap**

Några ur styrelsen deltog på SUFs digitala konferens för omvärldsbevakning i frågan föräldraskapsstöd i familjer där förälder har intellektuell funktionsnedsättning, förvärvad hjärnskada eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som påverkar deras föräldraförmåga.

- **1000 första dagarna**

Den fysiska konferensen hölls på Island så det var ett par ur styrelsen som deltog digitalt på: De 1000 första dagarna. Då det var digitalt samt en del problem med tekniken representerade vi ej föreningens arbete denna gång och fick heller inte möjlighet att se alla föreläsningar. Konferensen som hölls den 27 juni handlade om psykisk hälsa och de tidiga åren i ett barns liv. Konferensen är slutevenemanget för ett treårigt nordiskt samarbetsprojekt. Det innebär att deltagarna fick ta del av aktuell kunskap kring att stödja barns psykiska hälsa och välbefinnande i början av livet och de resultat samarbetsprojektet jobbat fram och belyst.

7. Arbeta för lokal och regional utveckling av familjecentraler genom att samarbeta med andra aktörer som på strategisk nivå stödjer familjecentralsarbete.

- **Strategisk regionsamverkan**

Strategisk regionsamverkan fortsätter utifrån FFFF:s uppdrag kring stöd till landets familjecentraler samt regeringens nationella strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd (2018). Arbetsgruppen består i dagsläget av representanter från Regionerna Jönköping, Skåne, Uppsala och Örebro samt Göteborgs stad. Region Värmland och Jämtland/Härjedalen har avbrutit sitt deltagande.

Arbetsgruppens uppdrag är att vidmakthålla och förbättra kvaliteten för landets FC/FCLV för att familjer ska erbjudas ett kunskapsbaserat, behovsanpassat, jämlikt och jämställt stöd i föräldraskapet med barnkonventionen som grund. En uppdragsbeskrivning finns publicerad på hemsidan. Under 2022 har arbetsgruppen genomfört en kartläggning av FC/FCLV verksamhet, en mätning av hur förutsättningar för samverkan är samt besöksenkät för både vuxna och barn.

Sammanställning av dess kommer att publiceras på Strategisk regionsamverkan – Familjecentraler i början av 2023

- **SKR nätverk för att stärka barns rättigheter**

Nätverket har funnits sedan år 2000 och syftet är att strategiskt utveckla arbetet med barnets rättigheter. Föreningen är sedan flera år med i detta nätverk där samtliga av landets regioner finns representerade. Deltagande innebär att man representerar hela sin organisation. Nätverket eftersträvar en sammansättning där varje medlem har en strategisk förankring i organisationens ledningsstruktur.

8. Forskning och utvärdering

Föreningens strategiska arbete med uppföljning och utvärdering av familjecentralsarbetet har verkligen kommit igång och fortsatt även under 2022. Nedan presenteras tre olika spår. Nytt samarbete med RISE som är ett forskningsinstitut samt regeringens uppdrag om att genomföra en kartläggning och analys av familjecentraler och andra liknande verksamheter (S/2022/03076).

- **RISE**

Under våren 2022 påbörjades ett samarbete med RISE för att stärka arbetet med uppföljning och utvärdering av familjecentralen och skapa en uppföljningsstruktur för familjecentraler. Syftet med projektet är att stödja familjecentraler att kontinuerligt förbättra sin verksamhet genom ändamålsenlig uppföljning. Målet med projektet har varit att utforma en programlogik med tillhörande indikatorer samt en uppföljningsstruktur som speglar de delar av familjecentralernas verksamhet som är gemensamt fastställda inom FFFF. Styrelsen önskar genom detta projekt att få fram tydliga validerade indikatorer som som synliggör vinster av den tvärprofessionella samverkan och samlokalisering som familjecentralerna representerar och därmed genererar positiva effekter på besökaren. Projektet har senarelagts och arbetet har nu en ny tidsplan där arbetsgrupp samt tre piloter i form av tre stycken familjecentraler har utsetts. Processen är nu i testfas och RISE ansvarar för att leda samt analysera data som kommer fram under testperioden.

- **Regeringsuppdrag**

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att kartlägga landets FC och FCLV. Kartläggningen ska bland annat innehålla: organisation, lednings- och styrningsfrågor, finansiering, driftsform, arbetssätt, geografisk spridning, målgrupper och deras behov samt samverkanspartners. Myndigheterna ska, med utgångspunkt från kartläggningens resultat, analysera och lämna förslag på hur verksamhetsformerna kan stödjas och vidareutvecklas. Kartläggningen ska slutredovisaras 30 september 2023. FFFF:s styrelse samt alla regionala kontaktpersoner har under 2022 varit ett stöd till myndigheterna för att få fram underlag såsom kontaktuppgifter och adresser inför genomförandefasen.

- **Högskolan Väst**

FFFF har ett samarbetet med högskolan väst i deras studie om förebyggande socialt arbete på familjecentral med familjer som migrerat till Sverige. Representanter från styrelsen ingår i en referensgrupp och har fått tagit del av deras arbete hittills och de preliminära resultaten. Målet är att ta reda på hur det är att vara förälder under och efter migration. Det vill säga att leva i temporaritet. Referensgruppen har också varit med och påverkat deras nästa steg som handlar om att göra observationer och intervjuer, både vad det gäller praktiskt och innehållsmässigt. FFFF följer arbetet med spänning och hoppas att det ska kunna ge oss mer kunskaper om hur familjecentralens professioner bättre kan stödja dessa familjer.

9. Internationellt erfarenhetsutbyte

Ytterligare mål för styrelsen är att förmedla och stödja internationellt erfarenhetsutbyte.

Eurochild och övriga internationella samarbeten ger FFFF energi och kraft och kan också ge stöd i att fortsatt stödja familjecentralens arbete. Under året har Eurochilds träffar krockat med styrelsearbetet och det har varit ett vilande år av vår medverkan. FFFF får dock oroväckande information hur barnen i Europa far illa och att våra länder inte kan leva upp till barnkonventionen.

**FÖRENINGEN FÖR
FAMILJECENTRALERS
FRÄMJANDE**

Avslutning

Styrelsen tackar för allt arbete som skett under 2022 och hoppas att det blir ett lika spännande och innehållsrikt 2023. Läs gärna mer om vårt arbete och andra nyheter på vår hemsida www.familjecentraler.se